

Καὶ τὴν Εὔα θωράει, ποῦ, καθισμένη
Σὲ στρώμα χλόης, πρώτη φορὰ τοῦ δείχνει
Ἄφτέρωτο ἀγγελουδι ὁποῦ βυζαίνει.

ΤΟ ΝΟΘΟ ΚΟΡΑΣΙ

ΣΤ' ἅγιο σπίτι, ποῦ, μόλις γεννημένο,
Τ' ἄθῳ παιδι τῆς ἁμαρτίας φωλιάζει,
Ἐφτάχρονο κοράσι, ἀσθενισμένο,
Λύσκει ὡς κερὶ, στὸ τέλος του πλησιάζει.

Γιὰ ναῦρη κάποιον πλάσμα ὠνευρεμένο
Ἐδῶ κ' ἐκεῖ μ' ἀνησυχία κυτάζει,
Καὶ — πεθαίνω, τὸ αἰσθάνομαι, πεθαίνω —
Λέει τοῦ παπᾶ, ποῦ ἀγάλια τὸ διαβάζει.

— Στὸ λαιμὸ μου ὁ σταυρὸς πάλε ἄς γυρίσῃ,
Ὅς κρεμασμένος ἦτανε τὸ βράδυ,
Ποῦ κάποιοι μέσα ἐδῶ μ' ἔχουν ἀφήσῃ.

Μ' ἐκεῖνο τ' ἅγιο ἀχώριστο σημάδι,
— Τί λὲς παπᾶ; — δὲ θέλει μὲ γνωρίσῃ,
"Ὅταν ἔρθῃ καὶ ἡ μάννα μου στὸν ἄδῃ;

(1895)

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΜΑΡΚΟΡΑΣ

ΩΡΑΙΟΝ ΑΝΕΚΔΟΤΟΝ ΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΠΟΥΛΚΛΑΥΣΤΟΥ ΚΩΣΤΑ ΚΡΥΣΤΑΛΛΗ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΔΙΑΠΡΕΠΗ ΚΕΡΚΥΡΑΙΟΝ ΠΟΙΗΤΗΝ ΓΕΡΑΣΙΜΟΝ ΜΑΡΚΟΡΑΝ

Ἀθῆναι, 4 Μαρτίου 1893

Σεβαστέ μου κ. **Μαρκορά,**

Μία φορὰ, καλοκαιρινὴν ἐποχὴν, ταξίδεψα πεζὸς ἔς τὰ βουνὰ τῆς Ἠπείρου μου. Ἐτυχε νὰ μὲ βρῇ τὸ μεσημεριανὸν κάμα τ' Αὐγούστου ἀνάμεσα δὲ κάτι πλαγιὰ πετροβούνια, ὁποῦ ξάναφταν ἡ πλάκες κ' οἱ κατάγνημοι βράχοι ἀπὸ τὸ λιοπύρι καὶ μῶπνιγαν μὲ τὴν φοβερὴ ζάρα τους τὴν μισοκομμένην ἀπὸ τὸν δρόμον μου ἀναπνογῆ. Ἐτρέχα ἔτρεχα σὰν τὸ βουρλό πρόβατο μέσα ἔς τὴν ξεραῖλα ἐκεῖνη, σκαμμένος καὶ πλανταγμένος γιὰ δροσιδὸν καὶ γι' ἀνάσασιν. Ἄλλ' οὔτε ὀμπρὸς μου εὔρισκα οὔτε γύρω μου ἐβλεπα πουθενὰ νερὸν τρεχούμενον ἢ ἰσκιον. Ὅταν, ξάφνου, μέσ' ἀπὸ μιὰ κορφή ψηλὴ, μοῦ ξεφυτρῶνει ἕνας γέρος ἐλατος, ὁποῦ μὲ προκαλοῦσε μὲ τὸν πλατύν ἰσκιὸν ποῦ ἄπλωνε ὀλόγυρά του. Ἀλαφιασμένος φτάνω ὡς τὴν κορφήν κ' ἐκεῖ, στὸν ἰσκιὸν τοῦ γερέλατου, βρῖσκω καὶ τὸ

ποθούμενο τὸ κρυνόερο. Τὴ νεκρανάστασί μου ἐκείνη δὲ θὰ νὰ τὴν ξεχάσω ποτέ. Καὶ σήμερα τὴν ἐνθυμήθηκα τόσο ζωηρά, διαβάζοντας ξάφνου τὸ γεροντικὸ κι' ἀνεκτίμητο γιὰ ἐμένα εὐγενικὸ γράμμα σας.

Μέσα 'ς τὸ πνιγερὸ λιοβάρι, ποῦ χύνουν ὀλόγυρα ἢ ἀραθυμιές καὶ τὰ μαλώματα τῶν λογίων μας, 'ς τὸν ἴδιο τοῦ χεριοῦ σας καὶ 'ς τὴ γλυκόδρουση τ' ἀχειλιοῦ σας νεκρανασταίνουμι ἐγώ. "Ε, καὶ νὰ ξέρατε, ἀγαπητὲ καὶ πολυσέβαστε ποιητά, πόσες χιλιάδες βολές μου ἐνανούριδαν καὶ μοῦ ἐχάιδεψαν τὴν ψυχὴ οἱ γλυκύτατοι καὶ μαλακοὶ σὰν μητρικὸ χέρι στίχοι σας, ὅπου στολίζουν τὴ φτωχικὴ μου βιβλιοθήκη ἀπὸ τὰς πρώτες ἡμέρες ποῦ φάνηκαν 'ς τὰ βιβλιοπωλεῖα τῶν Ἀθηνῶν, πόσες βολές μου ἀνύψωσαν τὸ πνεῦμα εἰς λαμπρὰ αἰθέρια μέρη ποῦ μοναχὰ οἱ ποιηταὶ βλέπουν μὲ τὰ σωθετὰ μάτια, πόσες βολές μ' ἐθέρμαναν ἢ πατριωτικῆς σας στροφές, καὶ πόσες βολές πάλι μοῦ ἀνέβασαν τὸ δάκρυο 'ς τὰ ματόκλαδα «ἡ ἀνοιξη καὶ τὸ παλληκάρι τῆς Ἠπείρου» μὲ τὸν «Ἐτοιμοθάνατο Σουλιώτη», τὰ δύο ξεσοχα ἐκείνα γιὰ μένα ἀπὸ τ' ἀριστοουργήματά σας, ὅπ' ἂν τὰ διάβαζε κι' ὁ φίλος μου κ. Καζαντζῆς θὰ νὰ σὰς ἐσφίγγε τὸ χέρι θερμότερα ἀκόμα κι' ἀπὸ ἐμένα.

Τὰ «Ποιητικὰ ἔργα» σας, μὲ τὴν ἰδιόχρησιν ἀφιέρωσίν σας τώρα, εἶνε γιὰ ἐμένα πολυτιμώτατο ἀπόκτημα. Σὰς ἐστέιλα καὶ τ' «Ἀγροτικά» μου, τὰ πρῶτα δηλαδὴ, τὰ δευτέρω, τ' ἀδύνατα ἀκόμα τραγούδια μου.

Εἰς τὴν πατριδα μου οἱ νέοι, ἀνταγωνόμενοι πρώτῃ φορὰ μὲ γεροντότερους, τοὺς φιλοῦν τὸ χέρι. Ἐπιτρέψατέ με, σὰς παρακαλῶ, μὲ τ' ὄραϊο τοῦτο τῆς πατρίδος μου ἔθιμο νὰ σὰς χαιρετήσω κ' ἐγώ.

† ΚΩΣΤΑΣ ΚΡΥΣΤΑΛΛΗΣ

— Πρέπει νὰ γράφῃ τις, ὅτι δύναται καὶ νὰ ὑπογράψῃ.

— Πρωτότυποι εἶναι μόνον οἱ τραλλοί, οἱ ἐρημίται καὶ οἱ παραδοξολογοὶ μυθιστοριογράφοι.

— Τί εἶναι Πλατωνικὸς Ἔρωσ; Ἡ προτομὴ τοῦ Ἔρωτος!

— Τί εἶναι ὁ Πλατωνικὸς Ἔρωσ; Ἡμίθεος βασιλεύων καὶ μὴ κυβερνῶν, ἀπαντᾷ ἡ Κυρία Σεϊμέ. Ἡ ἄλλως: Ὁ φθείρων τὸ ἄτομον καὶ μὴ διαιωνίζων τὸ γένος.

— Τί εἶναι Ἔρωσ; Τὴν ἐρώτησιν ταύτην ἀπήντησε πρὸς τὸν *Claude Rernard* ὁ εὐφάνταστος καὶ γλαφυρὸς συγγραφεὺς τοῦ βίου τοῦ Ἰησοῦ, ὁ Ἐρνέστος Ρενάν, ὁ δὲ μέγας Φυσιολόγος τῶ ἀπῆντησεν: Ὁ Ἔρωσ εἶναι λειτουργία Φυσιολογική.

— Σπουδαίως ὑποστηρίζεται νῦν, ὅτι ἡ διηνεκῆς σπουδὴ τοῦ κλειδοκυμβάλου ἀναπτύσσει μεγάλως τὴν δύναμιν τῆς προβλεπτικότητος.

— Ἡ ἀληθὴς ἐλεημοσύνη εἶναι ἐκείνη, ἣν ἐκτελεῖ τις ἐλεῶν δίχως νὰ γινώσκῃ προσωπικῶς τὸν ἐλεούμενον.

— Δὲν ἀρκεῖ νὰ ἦσαι μέγας ἄνθρωπος· πρέπει νὰ ἔλθῃς καὶ εἰς κατάλληλον ἐποχὴν.

— Ἡ συγχώρησις ἐν τῷ ἔρωτι εἶναι σχεδὸν ἀδιαφορία· δὲν συγχωρεῖ τις ὅταν ἀγαπᾷ.

— Τίς δύναται νὰ εἴπῃ ὁποίας καταστροφῆς ἐπήνεγκε εἰς τὸν βίον ἄνδρὸς ἡ πρώτη αὐτοῦ ἐπιτυχία;

— Πολλάκις οἱ ἄνθρωποι κρίνουσι τὸ ὄνομα ἀντὶ τοῦ πράγματος· ὅ,τι ἀποδέχονται, ὑπὸ ἓν ὄνομα, τὸ ἀποκρούουσιν ὑπὸ ἄλλο.

— Ὑπάρχει μέσον ταχύτερον τοῦ χρόνου πρὸς θεραπείαν τοῦ ἔρωτος· ἔτερος ἔρωσ.